

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 18:25

יציאת השבת: 19:21

י"ג אלול תשע"ו

גיליון מס' 284

שאל אביר וינדר

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

לבער את הגאווה

"וביערת הרע מקרבך" (כא, כא)

בקרב איש ולב עמוק נמצאים שני יצרים יצר הטוב ויצר הרע.

הטוב מושך למדות ומעשים טובים והרע מושך למדות ומעשים רעים.

היצר הרע מוביל את האדם לידי הגאווה-הטמונה בלבו של אדם, שחושב לעצמו אני ואפסי עוד, אני חכם אני גיבור אני עשיר, אני ואני.

וכבר אמר הנביא ירמיהו "אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל עשיר בעשרו, אל יתהלל גבור בגבורתו, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי".

אלא שכאשר אדם יודע אשר כל מעלותיו הנה הינן מאת השם יתברך - יוכל להתהלל אף בחכמה גבורה ועושר, כי זהו קודש הילולים לה' ולא לעצמו ובקרבו משבח הוא להשם יתברך.

ואף גם זאת - בלבו יתהלל ולא בפיו ובשפתיו כי אדם יראה לעינים ויחשבוהו כמתגאה, וכתוב "והייתם נקיים מה' ומישראל".

ועתה הבט וראה אשר מילת אני המסמלת גאווה, ומלת אין המסמלת ענוה, בנויות מאותן אותיות, אלא שההבדל הוא היכן נמצאת ה"ו המסמלת את השם יתברך.

הגאווה נותנת בסוף (אני), כי מייחס את חשיבותו לעצמו ורק אחר כך השם יתברך חס ושלום, ולעומתו העניו נותנת בתוכו (אין) שהרי סובר שכל כוחו הוא מאת השם יתברך.

וזו כוונת הפס': בערת הרע מקרבך, ראשי תיבות במה, את הבמה והגבהות שבקרבך תבער, היינו שתשפיל את גאונך וככתוב (ישעיהו ב) "חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי בקמה נחשב הוא" ואמרו רבותינו (ברכות יד.) אל תקרי בקמה אלא בקמה.

כלומר חדלו לכם מן הגאווה ואין לכם עסק איתה משום שלפי האמת הרי "מותר האדם מן הבהמה אין, לבד הנשמה", שאין הפרש בין האדם לבין הבהמה אלא הנשמה והיא הלא איננה קיימת בזכותו של האדם כי אם בזכות השם יתברך ואם כן במה יש להתגאות וזהו "אשר נשמה באפו" שזהו כל יתרונו.

ובדרך רמז יש לפרש כי "מה" - בגימטריא "אדם" (45) - בחינת שפלות. וזהו: חדלו לכם מן האדם כו' כי ב"מה" נחשב הוא, כלומר כך עולה חשבוננו. שכל ענינו הוא שפלות לכן חדלו ממנו.

נועם התורה

החמור יושב בצד ואומר שכיוון שיש מצווה שעליך לקיים לכן טען לבד את החמור.

7. **במצוות שילוח הקן נאמר "למען ייטב לך והארכת ימים", מה הקל וחומר שלמדים מכך? (כ"ב, ז' רש"י)**

אם במצווה קלה זו שאין בה חסרון כיס, התורה הבטיחה שכר כה גדול, ק"ו למתן שכרן של מצוות חמורות.

8. **מדוע נסמכו הפרשיות של שילוח הקן, בית חדש, כלאיים ושעטנז? (כ"ב, ח' רש"י)**

לומר לך שאם תקיים מצוות שילוח הקן סופך לבנות בית חדש ותקיים מצוות מעקה שמצווה גוררת מצווה, ובסוף תגיע לשדה וכרם ולבגדים נאים.

9. **אלו סוגי כלאיים מוזכרים בפרשתנו? (כ"ב, ט'-י"א)**

א. כלאי זרעים - שאסור לזרוע שני מיני זרעים יחדיו.

ב. כלאי הכרם - שאסור לזרוע תבואה בכרם ענבים.

ג. כלאי אילנות - שאסור להרכיב מין שאינו במינו באילנות.

ד. כלאי בגדים - צמר ופשתים יחד.

ה. כלאי בהמה - וכן לחרוש ולעשות מלאכה בשני מיני בהמה.

10. **מדוע אוסרת התורה להינשא לעמוני ומואבי? (כ"ג, ה')**

על שלא קידמו את בנ"י בלחם ובמים כשיצאו ממצרים, וכן גם

1. **"כי תצא למלחמה", באיזו מלחמה הכתוב מדבר? (כ"א, י' רש"י)**
במלחמת רשות.

2. **מהו בן סורר ומורה? (כ"א, י"ח רש"י)**
בן סורר - שסר מן הדרך הישרה שהוריו לימדוהו. מורה - שממרה את פיו של אביו, מסרב לו.

3. **מה דינו של בן סורר ומורה? (כ"א, י"ח-י"ט)**

קודם מתרים ומזהירים אותו בפני שלושה ומייסרין אותו במלקות, ואם לא שמע אליהם מוציאים אותו לפני זקני העיר ולפני אנשי העיר ורוגמים אותו באבנים עד שימות.

4. **מדוע עושים זאת לפני זקני ואנשי העיר? (כ"א, כ"א)**
למען שכל בית ישראל ישמעו ויראו וילמדו מכך "ובערת הרע מקרבך".

5. **מהו דין שור ושה נידחים? (כ"ב, א')**

אם תראה שור או שה של חברך שאבדו לו, אל לך להתעלם כאילו לא ראית, אלא אם אינך יודע של מי הם אסוף אותם לביתך עד שיבוא לדרוש זאת ממך, כך תזכה במצוות השבת אבידה.

6. **מהי מצוות טעינה ומתי האדם פטור ממנה? (כ"ב, ד' רש"י)**

מצווה זו היא כשרואים את חמור אחיך או שורו נופל בדרך, עליך להטעין את משאו שנפל מעליו, האדם פטור ממצווה זו כאשר בעל

הרכבת החשובה בחיים

בוקר אחד ניגש בחור "לחפץ חיים" ושאל: "כבוד הרב, כמה אני צריך להשקיע כדי להתפרנס? כמה עלי להתאמץ בשביל פרנסתי? אני די טרוד בה במשך היום.."

השיב לו החפץ חיים: "אספר לך סיפור.. בחור צעיר מיהר לפגישה חשובה, עלה לרכבת התיישב במושב וחיכה לנסיעת הרכבת.."

הרכבת החלה לנסוע והגבירה את את מהירותה עד שנסעה במהירות המירבית שלה..

אותו הבחור מיהר מאד לפגישה ומהירות הרכבת לא היתה לרוחו, הוא צעק אל הנהג: 'תגביר את המהירות...!' וזה השיב לו: 'מצטער זו המהירות המירבית שהרכבת יכולה לנסוע בה..'

שראה שזמנו הולך ואוזל החליט הבחור לעשות מעשה, הוא החל לדחוף את המושבים שלפניו כדי לעזור לרכבת לנסוע יותר מהר.. כל מי שהביט בו צחק ואמר: 'וכי באמת אתה חושב שדחיפת המושב קדימה יאיץ את מהירות הרכבת..?'

המשיך הרב ואמר: "בראש השנה נקבע לכל אדם כמה ירוויח במשך השנה, מה תהיה פרנסתו.."

אדם חושב אולי אעבוד עוד שעה, אעשה עוד משהו מהצד, אערים ואגזול את חברי.. כל זה לא יעזור לו.. הוא כמו הבחור מהרכבת.. לא משנה כמה ידחוף את הספסל מקדימה זה לא יאיץ את מהירות הרכבת, לא משנה כמה תתאמץ זה לא יעזור.."

רובנו משקיעים את רוב היום בעבודה, אך לפעמים לא מסתפקים בזה ומחפשים עוד מקור פרנסה, עוד שעת עבודה ומנתקים עצמנו מחיי המשפחה, ומאבדים זמן גם לדברים אחרים.

תשכב לישון כשזה אצלך וקח ממנו בבוקר. ודבר זה יחשב לך לצדקה.

16. מדוע נסמך עניין איסור הטיית משפט גר, יתום ואלמנה לעניין? לא תעשוק שכיר עני ואביון? (כ"ד, י"ז מעם לועז)

ללמדנו שאם נתרגל במידת הרחמנות על העניים, נוכל לקיים גם את המצווה של "לא תטה משפט גר, יתום ואלמנה".

17. מהן מצוות השדה והכרם? (כ"ד, י"ט-כ"א) פרט, לקט, שכחה, פאה ועוללות.

18. מהי מצוות 'שכחה'? (כ"ד, י"ט מעם לועז) אם שכח עומר אחד או שני עומרים זה נחשב לשכחה, אך אם שכח שלושה עומרים אין זה נחשב לשכחה.

19. מהי מצוות 'עוללות'? (כ"ד, כ"א רש"י) אם נשאר בכרם אשכול ענבים קטן שאינו גדוש כאשכול רגיל שהענבים בו מונחים שורות שורות, אלא הענבים דלילים ומפוזרים- זה עוללות.

20. באיזה ציווי מסתיימת פרשה זו? מחיית זכר עמלק.

בגלל העצה שיעץ להם בלעם כיצד להכשיל את בני".

11. מניין למד רש"י שהשטן מקטרג בשעת סכנה? (כ"ג, י' רש"י) מהפסוק "כי תצא מחנה... ונשמרת מכל דבר רע".

12. מהו איסור נשך? (כ"ג, כ' רש"י) שאסור ללווה להחזיר את ההלוואה עם ריבית וכן אסור למלווה להלוות בריבית. אך אם הלווה לגוי מותר לקחת ריבית.

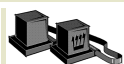
13. מתי מותר ומתי אסור לפועל שעובד בכרם לאכול מהענבים? (כ"ג, כ"ה רש"י) אם הפועל הגיע לעדור ולסקל אבנים בכרם לא יאכל, אך אם בא לבצור הענבים יכול לאכול עד שישב.

14. מניין למדים שמותר בזמן הבציר לאכול מהענבים אך לא לקחת עימו הביתה? (כ"ג, כ"ה) מהמילים: "ואכלת ענבים... ואל כליך לא תתן".

15. כיצד נוהגים במשכון של עני שנמצא אצלך? (כ"ד, י"ב) אם זה בגד של יום החזר לו אותו בבוקר שילבשנו וקח אותו בלילה, כסות לילה החזר לו בלילה, אל

הלימוד בעלון מוקדש

במזל טוב לתהילה גמליאל בת מיכל

במזל טוב ליעקב בן מנחם ליפסקר בהיכנסו לעול תורה ומצוות

לרפואתה השלמה של מינה בת נחמה

לרפואתו השלמה של אליה בן עליזה מיכל

לקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

אם נזכה להאמין באמונה אמיתית, אם נקדיש עוד כמה דקות ביום לתפילה שפרנסתנו כבר קצובה לנו, אנו נדע על הפרנסה, עוד מחשבה טובה של להשקיע גם בדברים אחרים, נהיה יותר שלווים, יותר רגועים, לא נרדוף אחרי הממון ונקבל באהבה כל רווח וכל הפסד.. כי הכל פשוט כבר נקבע לנו..